EUROOPAN
KOMISSIO

Bryssel 12.11.2020
COM(2020) 736 final

ANNEX

LIITE

asiakirjaan

Ehdotus NEUVOSTON PÄÄTÖKSEKSI

ETA:n sekakomiteassa Euroopan unionin puolesta esitettävästä kannasta ETA-sopimuksen liitteen VI (Sosiaaliturva) muuttamiseen

LIITE

ETA:N SEKAKOMITEAN PÄÄTÖS N:o […],

annettu 0.0.0,

ETA-sopimuksen liitteen VI (Sosiaaliturva) muuttamisesta

ETA:N SEKAKOMITEA, joka

ottaa huomioon Euroopan talousalueesta tehdyn sopimuksen, jäljempänä ’ETA-sopimus’, ja erityisesti sen 98 artiklan,

sekä katsoo seuraavaa:

(1) Ottaen huomioon, että Ison-Britannian ja Pohjois-Irlannin yhdistyneen kuningaskunnan eroamisesta Euroopan unionista ja Euroopan atomienergiayhteisöstä tehdyn sopimuksen, jäljempänä ’erosopimus’[1], 33 artiklassa määrätään, että erosopimuksen toisen osan III osaston määräyksiä sovelletaan Islannin, Liechtensteinin ruhtinaskunnan, Norjan kuningaskunnan ja Sveitsin valaliiton kansalaisiin edellyttäen, että nämä maat ovat tehneet Ison-Britannian ja Pohjois-Irlannin yhdistyneen kuningaskunnan kanssa vastaavat sopimukset kuin ne, joita sovelletaan unionin kansalaisiin, ja soveltavat näitä sopimuksia, sekä Euroopan unionin kanssa vastaavat sopimukset kuin ne, joita sovelletaan Yhdistyneen kuningaskunnan kansalaisiin, ja soveltavat näitä sopimuksia.

(2) Ottaen huomioon, että Islannin, Liechtensteinin ruhtinaskunnan, Norjan kuningaskunnan ja Ison-Britannian ja Pohjois-Irlannin yhdistyneen kuningaskunnan välisistä järjestelyistä Yhdistyneen kuningaskunnan erottua Euroopan unionista, ETA-sopimuksesta ja muista sopimuksista, joita sovelletaan Yhdistyneen kuningaskunnan ja ETA:n EFTA-valtioiden välillä Yhdistyneen kuningaskunnan Euroopan unionin jäsenyyden nojalla tehdyn sopimuksen, jäljempänä ’Yhdistyneen kuningaskunnan ja ETA:n EFTA-valtioiden erosopimus’[2], 32 artiklassa määrätään, että Yhdistyneen kuningaskunnan ja ETA:n EFTA-valtioiden erosopimuksen toisen osan III osaston määräyksiä sovelletaan unionin kansalaisiin edellyttäen, että unioni on tehnyt Ison-Britannian ja Pohjois-Irlannin yhdistyneen kuningaskunnan kanssa vastaavat sopimukset kuin ne, joita sovelletaan ETA:n EFTA-valtioiden kansalaisiin, ja soveltaa näitä sopimuksia, sekä ETA:n EFTA-valtioiden kanssa vastaavat sopimukset kuin ne, joita sovelletaan Yhdistyneen kuningaskunnan kansalaisiin, ja soveltaa näitä sopimuksia.

(3) Tunnustaen, että on tarpeen tarjota sosiaaliturvaan liittyvien oikeuksien vastavuoroinen suoja Yhdistyneen kuningaskunnan kansalaisille sekä heidän perheenjäsenilleen ja heidän jälkeensä eläville henkilöille, jotka siirtymäkauden päättyessä ovat tai ovat olleet rajatylittävässä tilanteessa, jossa on tai on ollut osallisena samanaikaisesti yksi tai useampi Euroopan talousalueesta tehdyn sopimuksen sopimuspuoli ja Ison-Britannian ja Pohjois-Irlannin yhdistynyt kuningaskunta.

[1] EUVL L 29, 31.1.2020, s. 7.

[2] Allekirjoitettu Lontoossa 28 päivänä tammikuuta 2020.

(4) Sen vuoksi olisi muutettava ETA-sopimuksen liitettä VI,

ON HYVÄKSYNYT TÄMÄN PÄÄTÖKSEN:

1 artikla

Lisätään ETA-sopimuksen liitteessä VI olevan II luvun jälkeen luku seuraavasti:

”III. YHDISTYNEEN KUNINGASKUNNAN KANSALAISET

1 ARTIKLA

Määritelmät ja viittaukset

1. Tässä luvussa tarkoitetaan

(a) ’erosopimuksella’ sopimusta Ison-Britannian ja Pohjois-Irlannin yhdistyneen kuningaskunnan eroamisesta Euroopan unionista ja Euroopan atomienergiayhteisöstä[3];

(b) ’Yhdistyneen kuningaskunnan ja ETA:n EFTA-valtioiden erosopimuksella’ sopimusta Islannin, Liechtensteinin ruhtinaskunnan, Norjan kuningaskunnan sekä Ison-Britannian ja Pohjois-Irlannin yhdistyneen kuningaskunnan välisistä järjestelyistä Yhdistyneen kuningaskunnan erottua Euroopan unionista, ETA-sopimuksesta ja muista sopimuksista, joita sovelletaan Yhdistyneen kuningaskunnan ja ETA:n EFTA-valtioiden välillä Yhdistyneen kuningaskunnan Euroopan unionin jäsenyyden nojalla[4];

(c) ’soveltamisalaan kuuluvilla valtioilla’ valtioita, jotka ovat Euroopan talousalueesta tehdyn sopimuksen sopimuspuolia;

(d) ’siirtymäkaudella’ erosopimuksen 126 artiklassa tarkoitettua siirtymäkautta;

(e) asetuksen (EY) N:o 883/2004[5] 1 artiklan ja asetuksen (EY) N:o 987/2009[6] 1 artiklan määritelmät.

2. Tätä lukua sovellettaessa kaikkia tämän luvun nojalla sovellettavaksi tulevien unionin oikeuden säännösten viittauksia jäsenvaltioihin tai niiden toimivaltaisiin viranomaisiin on pidettävä viittauksina myös Yhdistyneeseen kuningaskuntaan ja sen toimivaltaisiin viranomaisiin.

2 ARTIKLA

Luvun soveltamisalaan kuuluvat henkilöt

1. Tätä lukua sovelletaan seuraaviin henkilöihin:

(a) Yhdistyneen kuningaskunnan kansalaiset, joihin siirtymäkauden päättyessä sovelletaan jonkin soveltamisalaan kuuluvan valtion lainsäädäntöä, sekä heidän perheenjäsenensä ja heidän jälkeensä elävät henkilöt;

[3] EUVL L 29, 31.1.2020, s. 7.

[4] Allekirjoitettu Lontoossa 28 päivänä tammikuuta 2020.

[5] Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EY) N:o 883/2004, annettu 29 päivänä huhtikuuta 2004, sosiaaliturvajärjestelmien yhteensovittamisesta (EUVL L 166, 30.4.2004, s. 1).

[6] Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EY) N:o 987/2009, annettu 16 päivänä syyskuuta 2009, sosiaaliturvajärjestelmien yhteensovittamisesta annetun asetuksen (EY) N:o 883/2004 täytäntöönpanomenettelystä (EUVL L 284, 30.10.2009, s. 1).

(b) Yhdistyneen kuningaskunnan kansalaiset, jotka siirtymäkauden päättyessä oleskelevat jossakin soveltamisalaan kuuluvassa valtiossa ja joihin sovelletaan Yhdistyneen kuningaskunnan lainsäädäntöä, sekä heidän perheenjäsenensä ja heidän jälkeensä elävät henkilöt;

(c) henkilöt, jotka eivät kuulu a tai b alakohdan soveltamisalaan, mutta jotka siirtymäkauden päättyessä ovat Yhdistyneen kuningaskunnan kansalaisia ja harjoittavat palkkatyötä tai ovat itsenäisiä ammatinharjoittajia yhdessä tai useammassa soveltamisalaan kuuluvassa valtiossa, ja joihin asetuksen (EY) N:o 883/2004 II osaston perusteella sovelletaan Yhdistyneen kuningaskunnan lainsäädäntöä, sekä heidän perheenjäsenensä ja heidän jälkeensä elävät henkilöt;

(d) kansalaisuudettomat henkilöt ja pakolaiset, jotka oleskelevat jossakin soveltamisalaan kuuluvassa valtiossa tai Yhdistyneessä kuningaskunnassa ja jotka ovat jossakin a–c alakohdassa mainituista tilanteista, sekä heidän perheenjäsenensä ja heidän jälkeensä elävät henkilöt.

2. Henkilöt, joita 1 kohdassa tarkoitetaan, pysyvät henkilöllisen soveltamisalan piirissä niin kauan kuin he ovat keskeytyksettä jossakin niistä tilanteista, jotka 1 kohdassa mainitaan ja joihin sekä jokin soveltamisalaan kuuluva valtio että Yhdistynyt kuningaskunta samanaikaisesti liittyvät.

3. Tätä lukua sovelletaan myös Yhdistyneen kuningaskunnan kansalaisiin, jotka eivät ole tai eivät enää ole jossakin tämän artiklan 1 kohdassa tarkoitetuista tilanteista mutta jotka kuuluvat erosopimuksen 10 artiklan tai Yhdistyneen kuningaskunnan ja ETA:n EFTA-valtioiden erosopimuksen 9 artiklan soveltamisalaan, sekä heidän perheenjäseniinsä ja heidän jälkeensä eläviin henkilöihin.

4. Lukua sovelletaan edellä 3 kohdassa tarkoitettuihin henkilöihin niin kauan kuin heillä on oikeus oleskella jossakin soveltamisalaan kuuluvassa valtiossa erosopimuksen 13 artiklan tai Yhdistyneen kuningaskunnan ja ETA:n EFTA-valtioiden erosopimuksen 12 artiklan nojalla, tai oikeus työskennellä työskentelyvaltiossaan erosopimuksen 24 tai 25 artiklan tai Yhdistyneen kuningaskunnan ja ETA:n EFTA-valtioiden erosopimuksen 23 ja 24 artiklan nojalla.

5. Kun tässä artiklassa viitataan perheenjäseniin ja henkilön jälkeen eläviin henkilöihin, nämä kuuluvat tämän luvun soveltamisalaan vain siltä osin kuin heille tämän asemansa perusteella syntyy oikeuksia ja velvollisuuksia asetuksen (EY) N:o 883/2004 nojalla.

3 ARTIKLA

Sosiaaliturvan yhteensovittamista koskevat säännöt

1. Tämän luvun soveltamisalaan kuuluviin henkilöihin on sovellettava sääntöjä ja tavoitteita, jotka on vahvistettu ETA-sopimuksen 29 artiklassa, asetuksessa (EY) N:o 883/2004 ja Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksessa (EY) N:o 987/2009.

2. Unioni ottaa asianmukaisesti huomioon Euroopan komission yhteyteen asetuksella (EY) N:o 883/2004 perustetun sosiaaliturvajärjestelmien yhteensovittamista käsittelevän hallintotoimikunnan, jäljempänä ’hallintotoimikunta’, päätökset ja suositukset, jotka luetellaan erosopimuksen liitteessä I olevassa I osassa. EFTA-valtiot ottavat asianmukaisesti huomioon hallintotoimikunnan päätökset ja

suositukset, jotka luetellaan Yhdistyneen kuningaskunnan ja ETA:n EFTA-valtioiden erosopimuksen liitteessä I olevassa I osassa.

4 ARTIKLA

Soveltamisalaan kuuluvat erityistilanteet

1. Siltä osin kuin on kyse henkilöistä, jotka eivät kuulu tai eivät enää kuulu 2 artiklan soveltamisalaan, on sovellettava tässä artiklassa vahvistetussa laajuudessa seuraavia sääntöjä:

(a) Yhdistyneen kuningaskunnan kansalaiset sekä Yhdistyneessä kuningaskunnassa asuvat kansalaisuudettomat henkilöt ja pakolaiset, joihin on sovellettu jonkin soveltamisalaan kuuluvan valtion lainsäädäntöä ennen siirtymäkauden päättymistä, sekä heidän perheenjäsenensä ja heidän jälkeensä elävät kuuluvat tämän luvun soveltamisalaan siltä osin kuin on kysymys vakuutus-, työskentely-, itsenäisen ammatinharjoittamisen tai asumiskauden huomioon ottamisesta ja tällaisten kausien yhteenlaskemisesta sekä oikeuksista ja velvollisuuksista, jotka perustuvat tällaisiin kausiin asetuksen (EY) N:o 883/2004 mukaisesti; kun kausia lasketaan yhteen, kaudet, jotka ovat täyttyneet sekä ennen siirtymäkauden päättymistä että sen jälkeen, on otettava huomioon asetuksessa (EY) N:o 883/2004 säädetyllä tavalla;

(b) asetuksen (EY) N:o 883/2004 20 ja 27 artiklassa vahvistettuja sääntöjä sovelletaan edelleen Yhdistyneen kuningaskunnan kansalaisiin sekä Yhdistyneessä kuningaskunnassa asuviin kansalaisuudettomiin henkilöihin ja pakolaisiin, jotka ovat ennen siirtymäkauden päättymistä hakeneet lupaa saada suunniteltua terveydenhoitoa asetuksen (EY) N:o 883/2004 mukaisesti hoidon päättymiseen saakka. Lisäksi vastaavia korvausmenettelyjä on sovellettava myös hoidon päättymisen jälkeen. Kyseisillä henkilöillä ja heidän saattajillaan on oikeus saapua hoitovaltioon ja poistua sieltä erosopimuksen 14 artiklan soveltuvien osien mukaisesti ja Yhdistyneen kuningaskunnan ja ETA:n EFTA-valtioiden erosopimuksen 13 artiklan soveltuvien osien mukaisesti;

(c) asetuksen (EY) N:o 883/2004 19 ja 27 artiklassa vahvistettuja sääntöjä sovelletaan edelleen Yhdistyneen kuningaskunnan kansalaisiin sekä Yhdistyneessä kuningaskunnassa asuviin kansalaisuudettomiin henkilöihin ja pakolaisiin, jotka kuuluvat asetuksen (EY) N:o 883/2004 soveltamisalaan ja jotka siirtymäkauden päättyessä oleskelevat jossakin soveltamisalaan kuuluvassa valtiossa tai Yhdistyneessä kuningaskunnassa, heidän siellä oleskelunsa päättymiseen saakka. Lisäksi vastaavia korvausmenettelyjä on sovellettava myös tilapäisen oleskelun tai hoidon päättymisen jälkeen;

(d) asetuksen (EY) N:o 883/2004 67, 68 ja 69 artiklassa vahvistettuja sääntöjä on, niin kauan kuin soveltamisedellytykset täyttyvät, sovellettava sellaisiin perhe-etuuksiin, joihin seuraavilla henkilöillä on siirtymäkauden päättyessä oikeus: Yhdistyneen kuningaskunnan kansalaiset sekä Yhdistyneessä kuningaskunnassa asuvat kansalaisuudettomat henkilöt ja pakolaiset, joihin sovelletaan Yhdistyneen kuningaskunnan lainsäädäntöä ja joilla on siirtymäkauden päättyessä jossakin soveltamisalaan kuuluvassa valtiossa oleskelevia perheenjäseniä;

(e) kaikkiin henkilöihin, joilla on siirtymäkauden päättyessä asetuksen (EY) N:o 883/2004 nojalla oikeuksia perheenjäseninä, kuten oikeuksia, jotka on johdettu

luontoissuorituksina myönnettävistä sairausetuuksista, on tämän kohdan d alakohdassa mainituissa tilanteissa sovellettava mainittua asetusta ja asetuksen (EY) N:o 987/2009 vastaavia säännöksiä niin kauan kuin asetuksissa vahvistetut soveltamisedellytykset täyttyvät.

2. Asetuksen (EY) N:o 883/2004 III osaston 1 luvun säännöksiä, jotka koskevat sairausetuuksia, on sovellettava henkilöihin, jotka saavat tämän artiklan 1 kohdan a alakohdassa tarkoitettuja etuuksia.

Tätä kohtaa sovelletaan soveltuvin osin perhe-etuuksiin, jotka perustuvat asetuksen (EY) N:o 883/2004 67, 68 ja 69 artiklaan.

5 ARTIKLA

Korvaukset, takaisinperintä ja kuittaukset

Asetusten (EY) N:o 883/2004 ja (EY) N:o 987/2009 säännöksiä, jotka koskevat korvauksia, takaisinperintää ja kuittausta, on edelleen sovellettava tapahtumiin, jotka koskevat 2 artiklan soveltamisalaan kuulumattomia henkilöitä ja jotka

(a) sattuivat ennen siirtymäkauden päättymistä; tai

(b) sattuivat siirtymäkauden päättymisen jälkeen ja koskevat henkilöitä, jotka kuuluivat 2 tai 4 artiklan soveltamisalaan tapahtuman sattuessa.

6 ARTIKLA

Lainsäädännön kehittyminen ja mukautukset

1. Sen estämättä, mitä 3 kohdassa säädetään, tässä luvussa olevia viittauksia asetuksiin (EY) N:o 883/2004 ja (EY) N:o 987/2009 tai niiden säännöksiin pidetään viittauksina ETA-sopimukseen, sellaisena kuin se on muutettuna tai korvattuna, sisällytettyihin säädöksiin tai määräyksiin, sellaisena kuin se on voimassa siirtymäkauden viimeisenä päivänä.

2. Jos asetuksia (EY) N:o 883/2004 ja (EY) N:o 987/2009 muutetaan tai ne korvataan siirtymäkauden päätyttyä, tässä luvussa olevia viittauksia kyseisiin asetuksiin on unionin osalta erosopimuksen liitteessä I olevassa II osassa lueteltujen säädösten mukaisesti ja EFTA-valtioiden osalta Yhdistyneen kuningaskunnan ja ETA:n EFTA-valtioiden erosopimuksen liitteessä I olevassa II osassa lueteltujen säädösten mukaisesti pidettävä viittauksina kyseisiin asetuksiin sellaisina kuin ne ovat muutettuina tai korvattuina.

3. Asetuksia (EY) N:o 883/2004 ja (EY) N:o 987/2009 on tätä lukua sovellettaessa tulkittava siten, että ne sisältävät unionin osalta erosopimuksen liitteessä I olevassa III osassa luetellut mukautukset ja EFTA-valtioiden osalta Yhdistyneen kuningaskunnan ja ETA:n EFTA-valtioiden erosopimuksen liitteessä I olevassa III osassa luetellut mukautukset.

4. Tätä lukua sovellettaessa 2 ja 3 kohdassa tarkoitetut muutokset ja mukautukset tulevat voimaan sitä päivää seuraavana päivänä, jona erosopimuksen liitteen I tai Yhdistyneen kuningaskunnan ja ETA:n EFTA-valtioiden erosopimuksen liitteen I vastaavat muutokset ja mukautukset tulevat voimaan, sen mukaan kumpi näistä ajankohdista on myöhäisempi.”

2 artikla

Tämä päätös tulee voimaan XX tai sitä päivää seuraavana päivänä, jona viimeinen ETA-sopimuksen 103 artiklan 1 kohdan mukainen ilmoitus on tehty ETA:n sekakomitealle, sen mukaan, kumpi ajankohta on myöhäisempi.

Päätöstä sovelletaan siirtymäkauden päättymisestä alkaen.

3 artikla

Tämä päätös julkaistaan *Euroopan unionin virallisen lehden* ETA-osastossa ja ETA-täydennysosassa.

Tehty Brysselissä […] päivänä […] kuuta […].

ETA:n sekakomitean puolesta
Puheenjohtaja
[…]

ETA:n sekakomitean
sihteerit
[…]